

7.5. je bil na ptujskem delovnem sodišču prvi poravnalni narok zaradi 48 delavcev podjetja Carrera Optyl iz Ormoža, ki želijo dokazati, da so bili krivično odpuščeni iz poslovnega razloga.

Sindikalna podružnica SKEI je v ISKRI AVTOELEKTRIKI iz Šempetra pri Novi Gorici z vodstvom podjetja dogovarjalo kriterije za odpoved pogodb o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov – drastično zmanjšanje naročil. Gre za sestavni del programa razreševanja presežnih delavcev.

7.5. je bila v Kopru okrogla miza o delavskem lastništvu kot možnem izhodu iz sedanje krize, na kateri je aktivno sodeloval sekretar SKEI za Obalo, Kraško in Notranjsko regijo Sašo Ristič.

12.5. smo pisno podprli stališče sindikalne podružnice SKEI HIDRIA ROTOMATIKA, da v primeru zamude izplačila regresa za letni dopust – po 30.6. pripadajo delavcem zamudne obresti.

13.5. smo poslali predsedniku konference sindikalnih podružnic SKEI TALUM kolegu Milanu Fajtu pisno mnenje v zvezi z minimalno višini regresa za letni dopust, kar je izkoristil v pogajanjih in z delodajalcem dosegel dogovor o višjem znesku, kot je delodajalec predlagal.

14.5. je v okviru tedna vseživljenjskega učenja sindikalna podružnica SKEI ETI iz Izlake organizirala posvet o potrebah in možnostih zaposlenih pri izobraževanju s sloganom »Učenje – zanesljiva pot iz krize«. Udeležila se ga je vrsta predstavnikov institucij z državnega in lokalnega nivoja, ki so si medsebojno izmenjali poglede na tematiko. SKEI so predstavljali Lidija Jerkič, Ljubo Cvar in Mateja Gerečnik. Podjetje so predstavili vodstvo družbe in predsednica sindikalne podružnice SKEI Mateja Gerečnik.

14.5. je bil na Koroškem minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, ki je predstavil ukrepe Vlade RS. V diskusiji sta aktivno sodelovala skejevski kolega Boris Štriker in Dušan Golnar.

15.5. smo podali pisno mnenje k primeru Navodila za izvajanje skrajšanega polnega delovnega časa 36 ur na teden in zagotavljanje 32 ur dela na teden.

18.5. in 19.5. smo intervenirali na GZS – Sekcijo za kovine v zvezi s podpisom Aneksa št. 5 h KPD za elektroindustrijo Slovenije o povišanju najnižjih osnovnih plač za I. TR s 1.5.2009. Od generalnega sekretarja GZS Jožeta Smoleta smo dobili odgovor, da bo storil, kar je v njegovi moči, da sekcija za kovine opravi verifikacijo.

19.5. smo opravili žrebanje za VI. letne športne igre SKEI.

19.5. se je sestal nadzorni odbor SKEI in pregledal poslovanje v prvi tretjini leta.

20.5. je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve izdalo sklep o razširjeni veljavnosti še za ostali 2 KPD (kov. industrija in kov. materiali in livarne), teče še postopek za objavo v Ur.l. RS.

21.5. smo direktorju podjetja INGLAR d.o.o., poslali pisni vzorec za uvedbo 36 urnega polnega delovnega časa in zagotavljanje dela najmanj 32 ur na teden s«trdim» stališčem, da teh dokumentov sindikat ne bo podpisal, če bi želel delodajalec znižati osnovne plače. Kasneje je

sindikalni pooblaščenec kolega Pavle Vrhovnik ta dokumenta tudi podpisal z ohranitvijo višin mesečnih osnovnih plač.

21.5. je bil na seji Predsedstva ZSSS sprejet nov akt o organiziranosti ZSSS.

22.5. je bil delovni sestanek obm / reg sekretarjev SKEI, ocenjeno je bilo stanje v podjetjih in obm / reg organizacijah SKEI ter sprejet dogovor o izvajanju prioritarnih nalog do poletja.

22.5. smo lahko spremljali reportažo o nestrinjanju delavcev in delavk v podjetju Strenia iz Ljubljane, ki se zaradi pohlepa lastnikov po zaslužku zapira, saj se lastniško / poslovodna struktura ni več pripravljena boriti s ciklično krizo na trgu proizvajalcev gradbenih strojev – sprejeli so odločitev o likvidaciji podjetja.

22.5. so bile športne igre SKEI. Ekipni zmagovalec je bila Območna organizacija Koroške. Iger so se (z izjemo 2) udeležili vse obm / reg organizacije, sodelovalo pa je približno 500 tekmovalcev in navijačev. Za odlično organizacijo in izvedbo se zahvaljujemo Regijski organizaciji Štajerske.

25.5. se je sestala sindikalna podružnica SKEI z direktorjem Acronija. Delavci in delavski predstavniki so zaskrbljeni zaradi upada naročil, posledica česar je upadanje dela in pričakujejo aktiven socialni dialog o bodočih ukrepih, predvsem v cilju preprečevanja kolektivnih dopustov. Kasneje je direktor napovedal, da bi šlo po 1.8. na čakanje na delo večje število zaposlenih (čakali so na sprejem ZDPNP).

27.5. so se sestale 3 komisije SKEI za kolektivne pogodbe in pripravili predlog za IO SKEI Slovenije zvezi s pogajanjem o povišanju najnižjih osnovnih plač po 3 KPD v letu 2009.

27.5. so delavci W&G začeli stavko z zahtevo po izplačilu zapadlih plač. SKEI Slovenije in ReO Štajerske sta članom SKEI izplačali denarno solidarnostno pomoč za lažje premagovanje finančnih težav. Stavka se je končala 29.5, ko je bila realizirana stavkovna zahteva, ostaja pa grožnja s stavko, če ne bo do dogovorjenega roka izplačana plača za april (danes pa vemo, da plača ni bila izplačana do obljubljenega roka 9.6., zato bo ponovna stavka).

Sindikalna podružnica SKEI Tovarne vozil Maribor je morala zagroziti s stavko, da je delodajalec s kasnitvijo zaradi likvidnostnih težav izplačal plače za april (plače so prejeli 29.5.). S tem je odpadel razlog za stavko, ki bi se sicer začela 1.6.

1.6. je bil delovni sestanek predstavnikov združenja za kovinsko industrijo pri GZS in SKEI Slovenije, na katerem smo si izmenjali informacije o položaju v panogi, ki še ne kaže znakov izboljšanja.

1.6. se je sestala strokovna komisija za razlago KPD za kovinsko industrijo. Razlage se bodo potrjevale na pogajalskih skupinah, po podpisu pa bodo objavljene na spletnih straneh SKEI Slovenije in v Ur.l. RS.

1.6. so v podjetju Domel prešli na 36 oz. 40 urni delovni teden (pred tem je delodajalec zagotovil le 32 ur dela), ker se je povečal obseg naročil.

2.6. je bila v podjetju BSH – Hišni aparati v Nazarjih 29. seja IO SKEI Slovenije. Obravnaval je problematiko v podjetjih, sprejel pogajalska izhodišča, se seznanil z Zakonom o delnem povračilu nadomestila plač in oblikoval skupno politiko SKEI v zvezi z njegovim izvajanjem ter sprejel napotilo, da se člani SKEI konference ZSSS vzdržijo pri glasovanju o sprejemanju Akta o organiziranosti ZSSS. Bil je še ogled podjetja in muzeja lesarstva, kar je organizirala ReO SKEI Velenja.

3.6. je v Mariboru Inštitut za razvoj družbene odgovornosti organiziral mednarodno konferenco o družbeni odgovornosti in k sodelovanju povabil SKEI. Predsednica SKEI Slovenije je predstavila črno listo, ki je bila sprejeta z odobravanjem.

3.6. smo poslali gradivo Sodelovanje sindikata pri izvajanju Zakona o delnem povračilu nadomestila plač (v času začasnega čakanja na delo), kar naj sindikalne podružnice koristijo v socialnem dialogu na podjetniškem nivoju.

5.6. smo poslali gradivo Primerjava ureditev v EU, kar naj sindikalne podružnice koristijo v socialnem dialogu na podjetniškem nivoju v zvezi s skrajšanjem polnega delovnega časa, čakanjem na delo in izvajanjem izobraževanja v času čakanja na delo.

8.6. se je sestala komisija za mlade, ki je pripravila program kampa mladih v mesecu avgustu.

8.6. je sindikalna podružnica SKEI Mostovna Kočevje izvedla protestni shod pred sedežem delodajalca zaradi neprejemanja plač in zavlačevanja s stečajem podjetja, saj proizvodnja praktično stoji že od februarja dalje. Sekretar Regijske organizacije SKEI Ljubljane in okolice kolega Zlatko Hernčič je kot organizator protesta posebej podaril, da skušajo pritiske stopnjevati skozi medije.

8.6. je uprava ETI – Izlake napovedala možnost uvedbe ukrepa čakanja na delo za 150 delavcev vendar pa sindikat in svet delavcev še nista seznanjena z imeni. Ker bo po vsej verjetnosti delodajalec koristil Zakon o delnem povračilu nadomestil plač, bo pred tem moral izvesti posvetovanje s sindikalno podružnico SKEI (sindikat naj koristi prejeto gradivo SKEI o izvajanju politike sodelovanja sindikata).

9.6. smo poslali gradivo Tekoča gospodarska gibanja, ki se naj poleg gradiva za 29. Seji IO SKEI Slovenije koristi v pogajanjih na podjetniškem nivoju.

9.6 je Regijska organizacija Kraško – Notranjske in Obale izvedla sejo regijskega odbora, ki sta se je udeležila tudi predsednica SKEI Slovenije Lidija Jerkič in predsednik ZSSS Dušan Semolič.

Povprečna mesečna bruto plača za marec 2009 v državi je bila najvišja doslej in je znašala 1.425,05 € (za 3,1% višja kot februarja), neto pa 921,69 € (za 2,6 % višja kot februarja). Sicer pa se je v 1. četrtletju na enako obdobje lani povprečna bruto plača na zaposlenega zvišala za 5,5%. V marcu se je na prejšnji mesec povprečna mesečna bruto plača realno zvišala za 2,1%, na marec lansko leto pa realno za 3,4%.

Stopnja anketne brezposelnosti je bila v 1. četrtletju 2009 5,4%, v predhodnem četrtletju pa 4,3%. Delovno aktivnih je bilo 962.000 (za 40.000 manj oz. za 4% manj kot v predhodnem četrtletju). Število brezposelnih se je na prejšnje četrtletje povišalo za 10.000 ali 21% (v vzhodni Sloveniji je bila brezposelnost 6,2%, v zahodni pa 4,6%). Med mladimi od 15 do 24 let je bila brezposelnost 14,7% oz. za 3,6 odstotne točke več kot v predhodnem četrtletju. Stopna registrirane brezposelnosti je v 1. četrtletju 2009 narasla na 8,1% in je bila za 1,4 odstotne točke višja kot v zadnjem četrtletju lani. Povpraševanje po delovni sili je s strani delodajalcev še vedno skromno, saj je bila v 1. četrtletju 2009 v povprečju 5.600 prostih delovnih mest (v enakem obdobju lani pa 9.000 prostih delovnih mest). Vse od 2. kvartala 2006 smo v Sloveniji beležili stalno rast števila zasedenih delovnih mest, tokrat pa se je to število v primerjavi s prejšnjim četrtletju znižalo za skoraj 15.000 in je bilo v povprečju 830.000 zaposlenih delovnih mest.

Stopnja registrirane brezposelnosti se je v marcu 2009 glede na prejšnji mesec zvišala za 0,2 odstotne točke in je znašala 8,4%.

V marcu 2009 je znašalo število (registriranega) aktivnega prebivalstva 945.701 oseb, delovno aktivnih je bilo 886.019 oseb in 79.682 registriranih brezposelnih, kar pa se je aprila 2009 še povečalo za okrog 2.500 oseb. V obdobju od septembra 2008 do marca 2009 se je najbolj znižalo število delovno aktivnih oseb v Podravske regiji (za več kot 4.000 oseb).

Cene uvoženih proizvodov so bile aprila 2009 nižje za 0,9% na marec, iz evroobmočja so bile nižje za 0,5%, iz neevroobmočja pa so bile nižje za 1,9%. Na ravni april 2009 / 2008 so bile cene uvoženih proizvodov nižje za 3,8% (iz evroobmočja za 2,5% in z neevroobmočja za 6,6%).

Po začasnih podatkih je bil izvoz blaga I – III 2009 / I – III 2008 nižji za 22,8%, uvoz pa nižji za 27,7 %, pokritost uvoza z izvozom se je povečala na 94,9%.

Indeksi rasti I – III. 2009 / I – III 2008			
Dejavnost	Prodaja (prihodek)	Naročila	Ind. proizv.
• Industrija	79,42	64,13	81,10
• predelovalne dejavnosti	79,36	/	79,60
• C / 24 – proiz. kovin	64,95	45,22	73,60
• C / 25 – proiz. kov. izd.	75,84	69,60	74,00
• C / 26 – proiz. rač., el. in opt. izd.	81,17	51,59	84,90
• C / 27 – proiz. el. napr.	81,17	70,06	78,80
• C / 28 – proiz. str. in naprav	76,80	42,40	76,20
• C / 29 – proiz. mot. vozil	79,74	77,60	80,90
• C / 30 – proiz. dr. vozil in plovil	85,44	80,59	58,30
• C / 33 – popravila str. in napr.	80,16	/	82,60

V marcu 2009 je bila na februar industrijska proizvodnja za 0,2% višja, v predelovalnih dejavnostih za skoraj 1%, zaloge so bile višje za 0,3% (glede na marec lani pa za dobrih 6%).

V industriji je bilo leta 2008 produktivnost dela nižja za 1,3% glede na leto 2007.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so se aprila 2009 na marec znižale za 0,5% in prav toliko na letni ravni april 2009 / april 2008. Izvozne cene so se znižale za 1,1% glede na marec 2009, doma pa so ostale nespremenjene.

Desezonirana vrednost gospodarske klime je bila maja 2009 za 3 odstotne točke višja kot aprila, vendar ne zaradi industrije, ampak zaradi storitvenih dejavnosti in kazalnika zaupanja potrošnikov (v predelovalnih dejavnostih je višja za 1 odstotno točko). Kazalnik zaupanja potrošnikov je za 10 odstotnih točk višji kot aprila zaradi zaupanja v stabilnost cen in brezposelnosti v naslednjih 12 mesecih.

Strošek dela se je v Sloveniji v prvem četrtletju 2009 na enako obdobje lani povečal za 7,3% (brez izločitve sezonskega vpliva za 7,4%), v zadnjem četrtletju 2008 na enako obdobje leto prej pa za 9,4%, v EU – 27 pa za 4,6%.

Iz Ur.l. RS:

- št. 38. od 22.5.2009 - Javni razpis »Znanje uresničuje sanje« (sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih do 600 € upravičenih stroškov na posameznega vlagatelja, ki ima največ V. stopnjo izobrazbe in je v rednem delovnem razmerju ter se sam vključuje ali je že vključen v izobraževanje ali usposabljanje)
- št. 40. od 29.5.2009 – Zakon o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa (nadurno delo se ne sme opravljati v času prejemanja subvencije)
- št. 42. od 5.6.2009 – Zakon o delnem povračilu nadomestila plač
- Pravilnik o valorizacijskih količnikih osnov iz prejšnjih let na raven plač in pokojnin iz leta 2008

NA TUJEM

Izvedli so se dnevi akcij (protesti, demonstracije, stavke):

- 11.5. v THYSENKRUUP proti nameri posloводства, da zmanjša 5 proizvodih divizij na 2
- 13.5. na Dunaju demonstracije 5 avstrijskih sindikatov zaradi zastoja v pogajanjih v 10 dejavnostih za povišanje plač
- 14.5. v Španiji za izhod iz gospodarske krize

- 15.5. v Belgiji za izhod iz gospodarske krize
- 15.5. v Pragi za izhod iz gospodarske krize (udeleženih okoli 150 iz sindikatov v ZSSS).

Pripravljamo gradivo za brošuro ob 10 – obletnici Dunajske memorandumske skupine.

V Belgiji so v kovinski industriji začeli postopke pogajanj o povišanju plač že decembra lani, zaradi finančne in gospodarske krize pa so se končala šele 7. maja. Rezultati:

- Izvirna je uvedba t.i. EKO – čeka, ki ga izplačajo delodajalci za povečanje kupne moči, ki pa je omejen na nakup stalnih dobrin, tudi varčevanje z energijo in varstvo okolja, izplačujejo pa se v zneskih 125 € 1.10.2009 in 250 € 1.10.2010. Ta oblika se upošteva kot dogovor o dodatnem povišanju plač k avtomatičnemu povišanju 1.7.2009 in 1.7.2010 za stopnjo inflacije.
- Bon za regresiranje prehrane v višini 1 € za vsak delovni dan.
- Povračilo osebnega prevoza / prihoda na delo (avto, kolo, peš...) v višini 60% cene javnega prevoza oz. 75% javnega prevoza za uporabo vlaka, avtobusa, metroja...
- Za 2 leti dodaten prispevek za brezposelnost
- Razširitev različnih oblik izgrajevanja delovne kariere, da bi se preprečili kolektivni odpusti
- Delovno usposabljanje se iz 1,2% letnega delovnega fonda časa poviša na 1,4%.

Lidija Jerkič se je udeležila kongresa IMF 23. – 26. 5. v Gothenborgu (Švedska), za novega predsednika je bil izvoljen Berthold Hubert iz IGM Nemčija, za generalnega sekretarja pa Jirki Ryna iz Finske.

Na nivoju EU je bil 25.5. poseben sestanek socialnih partnerjev po vprašanjih:

- Paketi kriznih ukrepov
- Nivoja plač v EU
- Strukturne reforme na evropskih trgih dela
- Zagotavljanje finančne likvidnosti za evropska podjetja
- Izraba krize za priložnost

Kolega Albert Vodovnik in Brane Plavec sta se dne 5. – 6.6. udeležila 2. Konference sindikata kovinarjev Jugovzhodne Evrope v Novem Sadu (Andrevlje), ki jo je financiral danski sindikat 3F.

DOBRO JE VEDETI

Čeprav še vedno čakamo, kakšno razlago bo podala mešana strokovna skupina za razlago ZDR, se stroka vedno bolj nagiba k stališču SKEI in ZSSS, da pravice do izbire termina izrabe letnega dopusta ni možno odrediti enostransko s strani delodajalca. Na Dnevih delovnega prava in socialne varnosti v Portorožu je Katarina Kresal Šoltes iz Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani opozorila, da je sporna praksa, ko delodajalec ob nenadnem in velikem upadu naročil delavce pošlje na dopust brez privolitve delavca. Pri izrabi letnega dopusta, je potrebno upoštevati da je ta namenjen delavcu in ne delodajalcu, zato je še posebno med krizo treba zavračati prakso, da se pri presežnih delavcih izkoristi dopust za čakanje na delo. Podobno je menil tudi direktor inštituta Mitja Novak, za katerega je praksa, ko delodajalec ob nenadnem in velikem upadu naročil pošlje delavce na dopust, sporna tako z vidika nacionalne zakonodaje kot mednarodnih konvencij, ki takšnih primerov ne predvidevajo. To je še zlasti sporno, če se dopust izkoristi brez pristanka delavca. Članek o tem je bil objavljen v Financah 2.6. pod naslovom »Pravice do letnega dopusta ni mogoče prodati«. Predlagamo, da sindikalne podružnice o tem članku »spomnijo« delodajalce, ki izvajajo tovrstne enostranske odločitve (npr. CARRERA OPTYL idr...).

PA SAJ NE MOREMO NAPISATI KRATKEGA INFA, KO PA JE TOLIKO SINDIKALNIH AKTIVNOSTI (spremljajte še poročila Reg / Obm organizacij SKEI)